

De har paddlat över djupa fjordar i Norge, i vildmarken i Alaska och i Atlantens blåa vatten vid Madeira. Men oavsett var de kommer i världen, finns det inget som går upp mot Misterhults skärgård tycker Lena och Kurt Hultgren.

Text Anna Wahlstéen Foto Curt Robert Lindqvist

» Att paddla är som hälsa för själen «

Lena och Kurt Hultgren rundar klipporna vid Kråkelund.

» Inget går

Några små stänk från paddelbladen far genom luften när Kurt och Lena Hultgren rundar klipporna vid Kråkelund. Solen kastar en hel kaskad av glittrande pärlor över vattnet framför dem, där de ljudlöst glider fram med sina kajaker. Ett rogivande vågskvalp hörs vid klipporna. Och från buskagen lite längre upp ljuder näktergalens tvåstämmiga drillande.

– I dag tar vi bara en liten tur, vi paddlar kanske ut till Boskär och tar vårt fika där, säger Kurt där han guppar lugnt i sin egenhändigt byggda kajak.

I Misterhults skärgård har Kurt och Lena tillsammans paddlat många lediga stunder. Lena började paddla 1990 men Kurt har hållit på lite längre. 1986 satte han i gång på allvar men långt innan det, för hela 50 år sedan, seglade han i Misterhults skärgård för första gången.

– Inget går upp mot Misterhult, det här är en av Sveriges, ja nästan världens finaste skärgårdar, säger Lena och får medhåll av maken.

Sverige runt

Det är inte något de säger bara för att Misterhults skärgård ligger nära. Nej, det är snarare så att parets paddlingsintresse tagit dem till många av världens hörn och de talar utifrån erfarenheter.

Förra sommaren tog de sig över till Svinesund vid norska gränsen, sjösatte sin tvåmanskajak och påbörjade en långresa. De paddlade ner längs hela västkusten, runt Skåne och Blekinge för att efter tre veckor landa hemma i Oskarshamn.

– Vi ska ta oss runt Sverige i tre etapper. I år paddlar vi från Oskarshamn till Härnösand och nästa sommar tar vi sista biten upp till Haparanda, säger Lena.

För Kurt är det andra resan med kanot runt Sverige. Förra gången tog han hela turen i ett svep. Det tog 50 dagar. Den första biten hade han sällskap med en kamrat, men därefter var han helt allena med havet och naturen.

– Då var det tur att det fanns yuppie-nallar, skrattar Lena. Vi hade kontakt nästan varje dag via mobilen och så var han hemma här några dagar när han passerade Oskarshamn.

upp mot Misterhults skärgård«

Det finns ett rikt växtliv i skärgården. Här trängs stymorsvioler på en klippavsats.

Men Kurt och Lenas intresse för paddling har tagit dem på vildare farvatten än så. Tre somrar har de varit i Norge med sina kanoter: Lofoten, Sognefjorden och Bergen. De har paddlat längs Madeiras kust och Kurt har även varit på Grönland. Ett riktigt äventyr var Alaska, där paret tillsammans upplevde en storslagen natur och ett spännande djurliv. Björnar, valar och sjölejon såg de mycket av under den strapatsrika resan.

– Man kan nästan jämföra naturen med Norge, men allt är så mycket större i Alaska. När vi paddlade ut mot Stillehavskusten där det är tempererad regnskog såg vi även kolibrier, säger Kurt som planerar ytterligare en resa till Alaska i sommar.

Äventyr på Östersjön

En av de mest farofyllda paddlingsturerna har Kurt gjort tillsammans med kamraten Sven G. Sjöberg sommaren 1992. De startade från Oskarshamn och paddlade via Gotland och sedan rakt över Östersjön till Lettland och vidare till Estland. Det tog 32 timmar att ta sig över från Gotland till Lettland med den lilla kanoten. Efter den resan kan Kurt intyga att det går att sova och paddla samtidigt.

– Armarna gick av sig själva till slut,

och man sov någon slags mikrosömn lite då och då.

När paret Hultgren var i Chile för några år sedan blev det ingen paddling, i stället blev det mycket bussåkande och långa vandringar i Atacamaöknen och söderut i regnskogarna. Där hittade Kurt ett citat av den chilenske nobelpristagaren Pablo Neruda, som han gärna översätter till svenska: ”Den som inte varit i Chiles regnskogar har inte sett världen”.

– Jag skulle vilja säga samma sak om den småländska skärgården. Man bara måste uppleva den. Även om vi har varit på en långresa i världen och paddlat så åker vi ändå hit ut på helgen när vi kommer hem.

Övernattar i skärgården

En tur med kanot i Misterhults skärgård bjuder på en högst varierande upplevelse, menar Kurt och Lena. Ytterskärgårdens kala, slipade hållar skiljer sig från inner-skärgårdens skogsklädda öar. Och så finns där en slags mellanskärgård med buskar och lite kargare växtlighet. Överallt finns ett rikt växt- och djurliv. De berättar om berguvar, örnar, fiskgjusar och sälar som de sett på sina paddlingar i Misterhult. Allt som oftast slår de upp sitt tält på en fin berghäll och övernattar ute i skärgården.

Kurt Hultgren har designat och byggt sin kanot själv. Den är gjord av gran med inläggningar i mahogny, wengé och björk.

– Det är så härligt att höra fåglarna sjunga och känna stillheten i naturen tidigt på morgonen när man kryper ut ur tältet, säger Lena. Och så plockar man fram stormköket och äter frukost vid strandkanten. Det är som hälsa för själen.

– Det finns ju inga valar och björnar i här hemma så visst är det lite mer spännande i Alaska, tillägger Kurt. Men man sover lugnare i Misterhult, det är ett som är säkert.

Kurt och Lenas smultronställen i Misterhults skärgård

Ölandsleden som är en gammal segelled som användes redan på 1600-talet. Där paddlar Kurt och Lena gärna och ofta.

Hamnefjärden som går att paddla i året om, på grund av kylvattenutsläppet från Oskarshamns kärnkraftverk.

Älö bysund som är en riktigt idyllisk fiskarby med fiskarstugor längs vattnet.

Kräkelund och alla de cirka 900 öarna som finns två mil norrut längs kusten.

FAKTA

Fiskeäventyr i Misterhults skärgård

Text Anna Wahlstéen Foto Curt-Robert Lindqvist

– Man behöver inte klättra uppför höga berg eller hoppa fallskärm för att uppleva ett riktigt äventyr. Det räcker med att stå ute vid Äspö och se en öring på fem eller sex kilo glida in i sundet. Den som är oberörd då finns inte, säger Jari Savolainen, storfiskare från Oskarshamn.

Vi har parkerat bilen vid en liten skogsväg. Efter en kort promenad är vi nere vid vattnet. Exakt var i Misterhults skärgård vi befinner oss vill inte Jari Savolainen avslöja. De bästa fiskeställena behåller han helst för sig själv och den här platsen beskriver han som ett av Ostkustens bästa havsöringsställen.

Han plockar fram sitt kastspö, väljer ett neonfärgat öringsbete och gör sig redo för kvällens första kast. Linan viner när den skär genom den svala vårluften. Solen visar sig mellan några moln och glittrar till mellan tallarna strax innan draget slår i vattenytan. Det är perfekt fiskeväder, inte för varmt och inte för soligt.

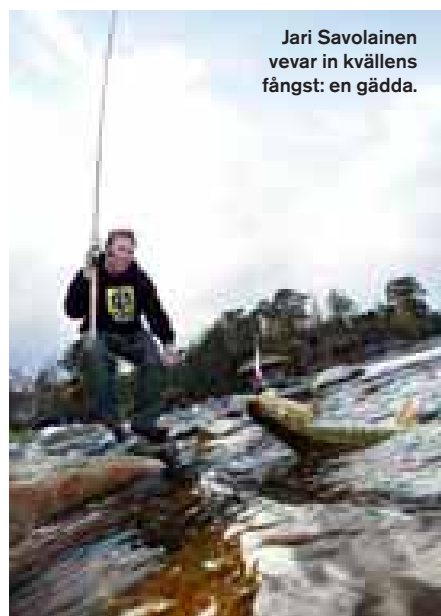
Fiskade som liten

Jari har fiskat i trakten av Oskarshamn sedan barnsben. De första fisketurerna i Misterhults skärgård var i sällskap med pappa Savolainen. Och det dröjde inte länge förrän Jari var biten.

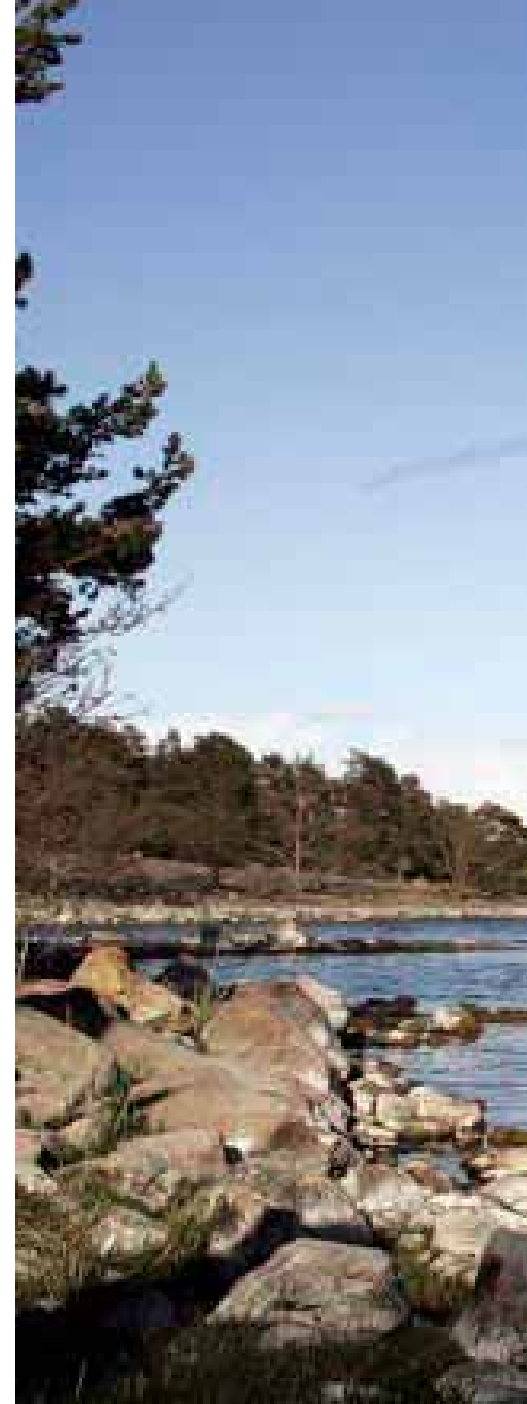
– Jag tror att det var äventyrslustan som fick mig att fastna för fisket. Det var jättespännande att få ge sig ut på egna strapatser och hitta nya fiskeställena som ingen annan kände till.

Numera kan Jari titulera sig som en av landets främsta storfiskare. Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund sätter upp viktgränser för vad som benämns som storfisk inom varje fiskart. Lyckas man få en storfisk blir man belönad med en bronsnål. Lyckas man få fem sådana bjäsar av olika arter får man en silvernål.

Jari kunde efter en lyckad fisketripp

Jari Savolainen vevar in kvällens fångst: en gädda.

i Vättern i vintras räkna ihop tio olika storfiskar vilket betyder guldnål i storfisk. Den som slår högst bland de tio är nog den insjööring på 9,6 kilo som han fick i Väneren förra året. Det var den största insjööring som fångades i hela landet under 2006. Flera av storfiskarna har han fångat i Misterhults skärgård, som till exempel en skärgårdsbraxen på drygt 4,5 kilo som han drog upp 1997.

– Det är ett verkligt äventyr att fiska, man vet aldrig vad som händer. Och det som är så roligt med fiske är att man aldrig blir expert, säger Jari kryptiskt.

– Det finns mängder av teorier om hur man ska fiska för att få bästa fångsten. Men teorierna kan när som helst slås i spillror. Ena dagen kan det fungera jätte-

»Jag tror det var äventyrlustan som fick mig att fastna för fisket«

Det är verkligen fina fiskevatten i Misterhults skärgård, tycker Jari Savolainen. Här kan man få både havsöring, gädda och abborre på kroken.

bra och nästa dag kanske du inte får något alls, förklarar han.

Storfiske med båt

Jari vevar vant in linan som han nyss kastade ut, drar lite i spöet och fortsätter veva för att snart göra sig klar för ännu ett kast. Åskan mullrar svagt på avstånd, kanske får han avbryta om den kommer närmare. Men än så länge är det ingen fara.

– Det är väldigt avkopplande att få ge sig ut en kväll och fiska ett par timmar. Man får tid att andas ut lite och det behöver man ibland.

Minst en gång i veckan är han ute och fiskar. Tidigare, för några år sedan, kunde det bli både tre och fyra gånger. Numera ägnar han sig gärna åt trolldingfiske som

innebär att man riggar upp flera, kanske tio, fiskespön på en större båt. Han fiskar gärna i Väneren och Vättern eller utanför Simrishamn.

Men fisket på hemmaplan uppskattar han likaväl. För när suget blir för stort och det inte finns tid att ge sig iväg på längre fiskeresor styr han gärna upp till Misterhults skärgård. På mindre än en halvtimmes bilfärd är han ute vid mycket fina fiskevatten där det finns chans att få både havsöring, gädda och abborre av stora mått. Den största abborren drog han till exempel upp utanför Äspö. Den vägde nästan två kilo. Och naturligtvis ingår den i Jaris långa serie av storfiskar.

Jaris tio guldfiskar

- Abborre** – 1,9 kilo
- Sik** – 3,3 kilo
- Braxen** – 4,6 kilo
- Björkna** – 0,6 kilo
- Gädda** – 14,1 kilo
- Röding** – 4,1 kilo
- Näbbgädda** – 0,9 kilo
- Insjööring** – 9,6 kilo
- Gös** – 6,1 kilo
- Insjölox** – 9,7 kilo

FAKTA

Ostkustleden berättar om landskapet

Under nästan exakt 30 år har Ostkustleden lockat vandrare från när och fjärran. De som gör detta möjligt är de 50-talet personer i Döderhults Naturskyddsförening som hjälps åt att underhålla leden. Två som varit med under alla åren är Bertil och Britta Svensson. Lagerbladet träffar dem en somrig dag i maj när de ska ut och inspektera "sin" sträcka.

Text Anna Wahlstéen Foto Curt-Robert Lindqvist

Att vandra kräver också vila. I den vackra naturen vid Hålvik tar Bertil och Britta Svensson en kaffepaus innan de ger sig iväg för att kontrollera "sin sträcka" av Ostkustleden.

Hålvik heter den plats där Ostkustledens norra sträcka möter Östersjön. De branta bergväggarna som stupar ner mot vatten och de böljande kullarna känns inte riktigt igen från de vanliga klipporna och strandängarna längs Oskarshamnskusten. Men vackert är det – hänförande vackert. Inte långt härifrån, vid Kalsebo, ligger ett stenbrott och för länge sedan skeppade man ut stenen just från den här platsen.

Bertil och Britta Svensson stannar till här och njuter av havet och utsikten en stund innan de ska ge sig iväg och inspektera en bit av Ostkustleden. Med kaffetermosen i ryggsäcken ska de gå de sju

kilometrarna från Harnäs brygga till Grönhultsvägen. Det är "deras" sträcka och den har de haft ansvar för sedan 1976.

– Det är en väldigt vacker sträcka, för den är så varierande. Den går genom fin skog och kuperad terräng, säger Britta.

Startade 1971

I mer än 30 år har paret Svensson tillhört den aktiva skara i Döderhults Naturskyddsförening som arbetat med Ostkustleden. Flera år tidigare, 1971, togs initiativet till leden av Styrbjörn Ejneby i Lilla Hycklinge. Många har hjälpt till under årens lopp och Bertil nämner Arne Karlsson som varit särskilt aktiv.

Mycket ideellt arbete har lagts ned av föreningens medlemmar under åren: först för att göra den 16 mil långa vägen vandringsbar, därefter för att underhålla den. Många timmars arbete har också krävts för att renovera och ställa i ordning de åtta övernattningsstugorna som finns vid varje etapp av leden. Vid Mörtfors till exempel har föreningen renoverat det gamla badhuset och längre söderut i Misterhults socken finns stugor i både Stjärneberg och Lilla Laxemar. För varje stuga finns en stugvärd som ansvarar för att den är i ordning när vandrare kommer för att övernatta.

Uppskattningsvis är det drygt 400 personer som övernattar i stugorna varje år. Hur många dagsvandrare som går leden är omöjligt att ens gissa. Men att intresset finns, det märker Bertil Svensson på alla de telefonsamtal som kommer. Det är folk som har frågor om stugornas standard, var det finns vatten och var man kan

handla. Även besökare från andra länder, som till exempel Tyskland, Holland och Danmark går leden för att uppleva den svenska naturen.

– Tanken med Ostkustleden är att visa upp landskapet. Visst är det kul att gå ute i naturen och så är det ju en ypperlig motionsform, säger han.

Många vandringar under åren

Minst två gånger per år är Bertil och Britta ute och kontrollgår sin sträcka. Det händer naturligtvis också att de går andra delar av leden.

– Jag vet katten hur många varv vi gått på Ostkustleden under de här trettio åren. Förr gick vi mycket, vi hade till exempel påskvandringar och budkavlevandringar då vi gick från fredag eftermiddag till söndag eftermiddag och bytte av varandra på de olika etapperna. Det var jätteroligt, minns Britta.

– Ibland gick vi upp tidigt i ottan för att titta på älg och rådjur. Ja, även tjäder och orrspel kunde man se förr men det är inte så vanligt längre, säger Bertil.

Pausen vid Hålvik är slut och nu är det hög tid att ta itu med dagens vandring. Bertil och Britta följer ledens mörkgula markeringar som snart styr in i skogen. Nästan genast får de ta itu med en hel hög med ris som ligger på stigen.

– Så här får det inte se ut, säger Britta och hugger tag i en stickig hagtornsbuske.

Snart är vägen fri och Bertil och Britta kan fortsätta sin promenad genom det vackra och varierande landskapet i Misterhults socken.

»Tanken är att visa upp landskapet«

Tips till dig som vandrar

Utrustning För en dagsvandring krävs bara enkel utrustning som väl ingångna skor, en ryggsäck med matsäck, vatten och eventuellt regnkläder. Toalettpapper, myggmedel och första förband kan också vara bra att ta med.

Badmöjligheter Längs Ostkustleden finns många fina badmöjligheter, till exempel vid Hummeln, Saxtorp, Krokstorp, Mörtfors, Hålvik, Kärrsvik, Uthammar och Virån.

Övernattning I slutet av varje etapp finns övernattningsstugor. Stugorna är utrustade med dricksvatten, sängar, madrasser, filtar och kuddar. För matlagning finns vedspis eller elplatta. Övernattningsavgiften är 50 kronor/person och inbetalningskort finns i stugorna.

Läs mer om Ostkustleden på webben: www.doderhult.snf.se

FAKTA